

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2020. до 2024. године

*** ОПШТИНА БОСИЛЕГРАД ***

УВОД

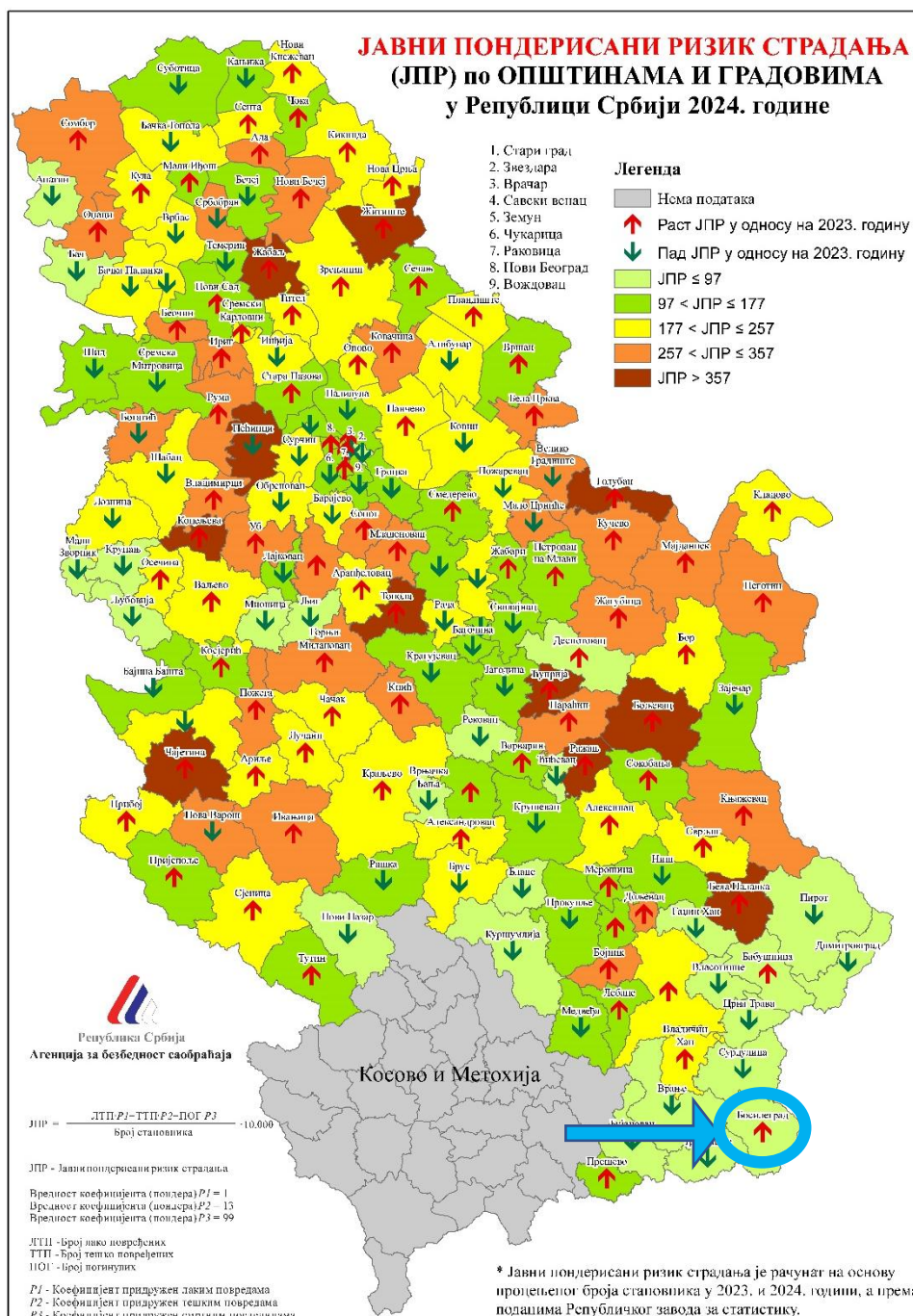
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2020. до 2024. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2024. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Босилеград. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2020-2024. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Босилеград. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Босилеград.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

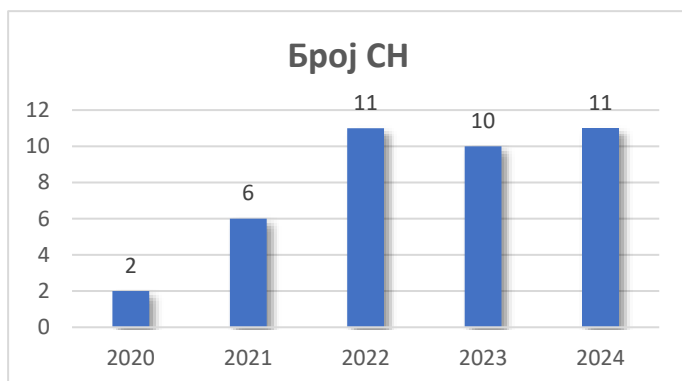
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација **„НАЦИОНАЛНА ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ“**, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2024. ГОДИНЕ

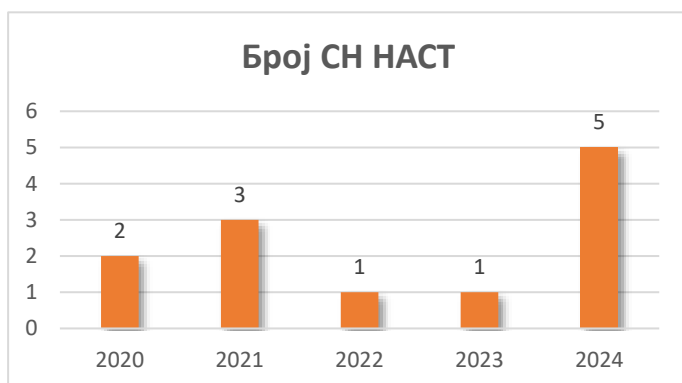

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2024. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2024. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Босилеград припада класи **веома ниске вредности ризика**, при чему је у 2024. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2023. годину. Ова локална самоуправа је на **4. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2024. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2020-2024. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је 40.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је 12.

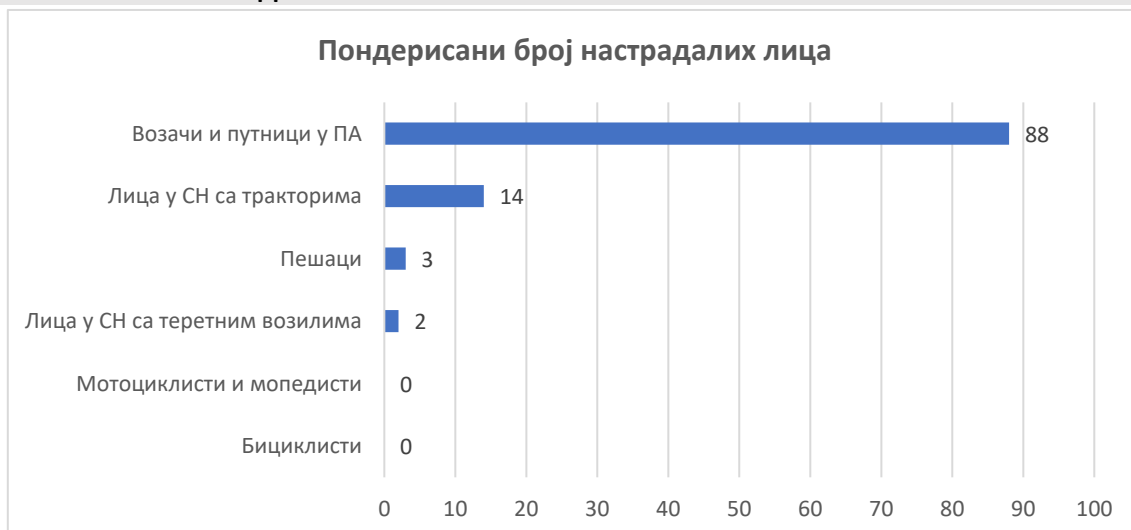
- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је 22.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2020-2024. ГОДИНА)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

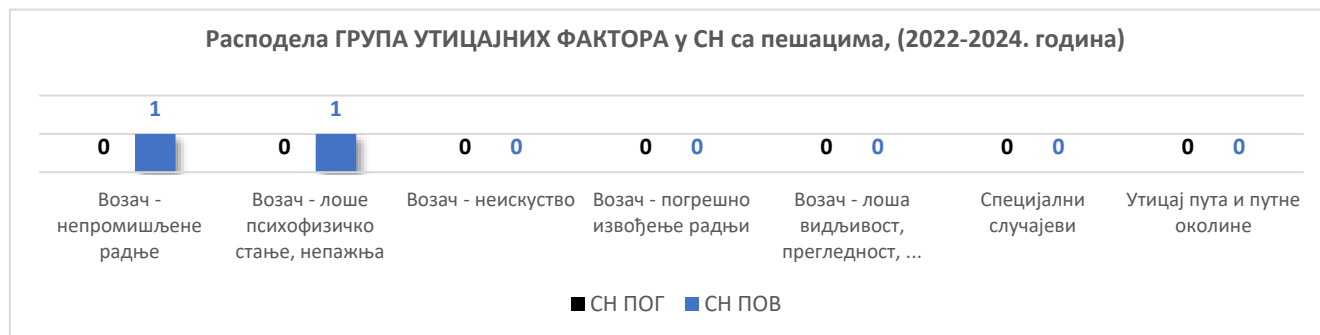
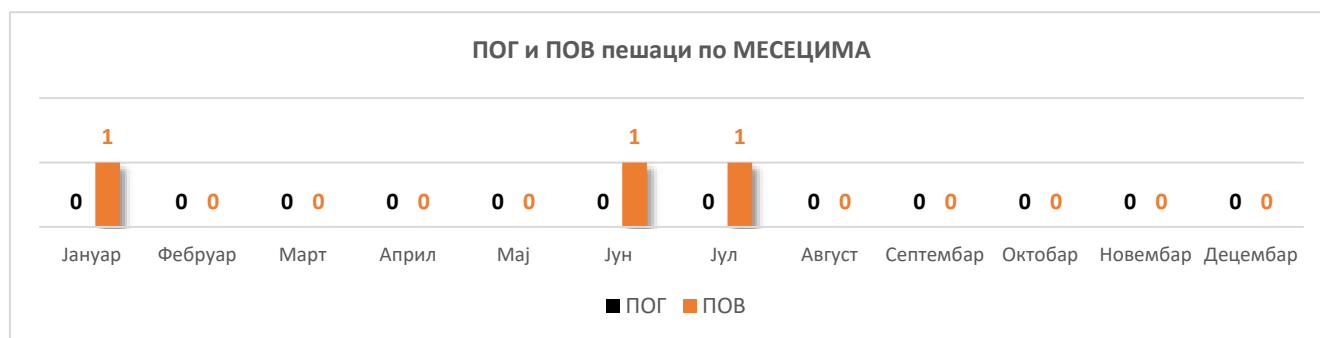
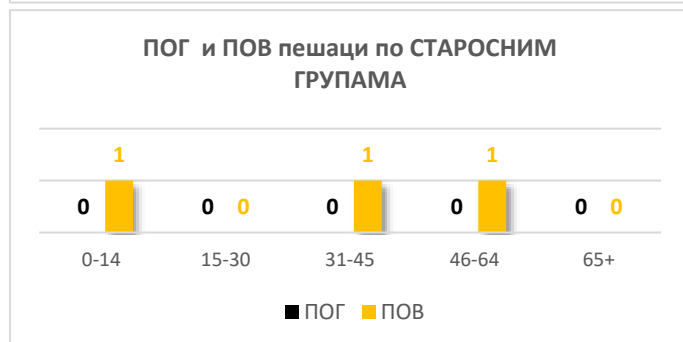

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 15-30 година**.

4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. ГОДИНА)

- Није било погинулих пешака у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 3, што чини 14% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Настрадали пешаци су међу лицима старости **0-14, 31-45 и 46-64 година**.
- Пешаци су страдали у **јануару, јуну и јулу**.
- У периоду од 2022. до 2024. године одабране групе **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем пешака су **Возач - непромишљене радње** и **Возач - лоше психофизичко стање, непажња**.

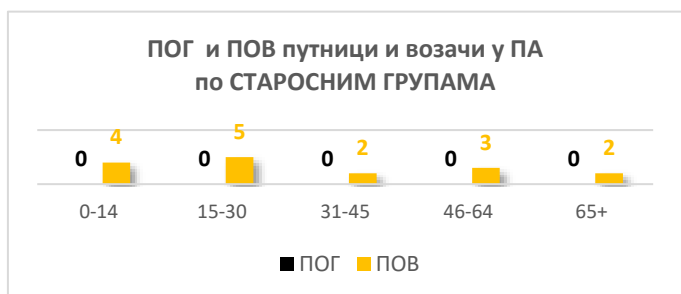
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. ГОДИНА)

Није било ни погинулих ни повређених бициклиста у СН.

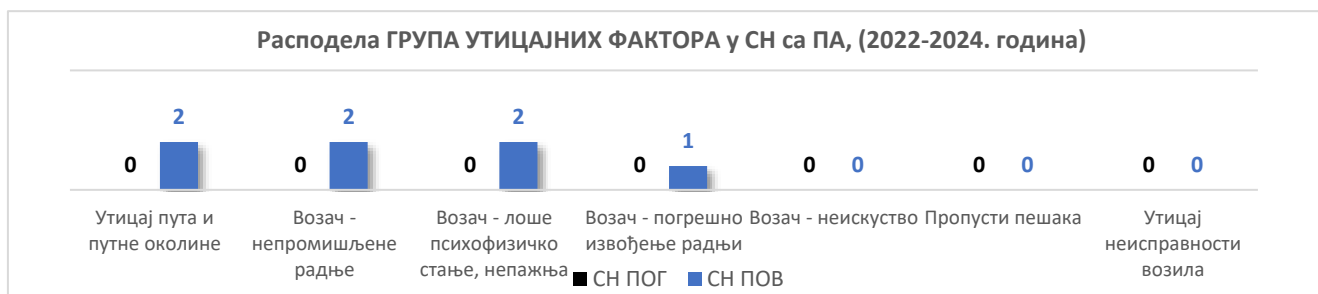
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

Није било ни погинулих ни повређених лица на моторизованим двоточкашима у СН.

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

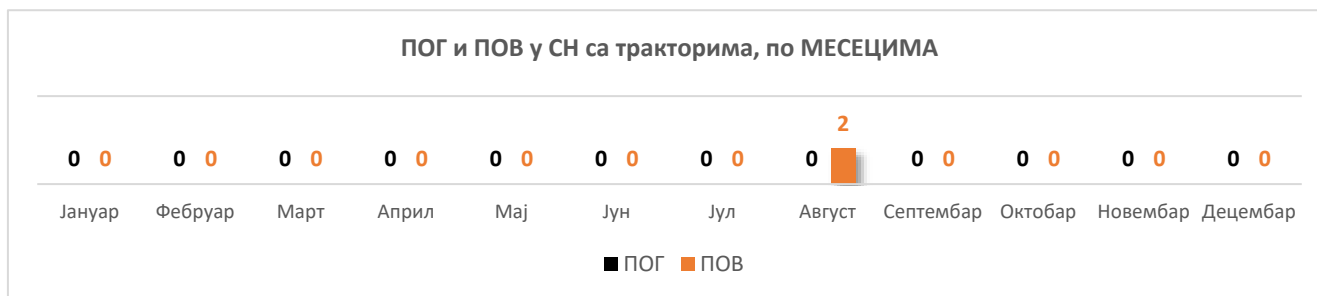
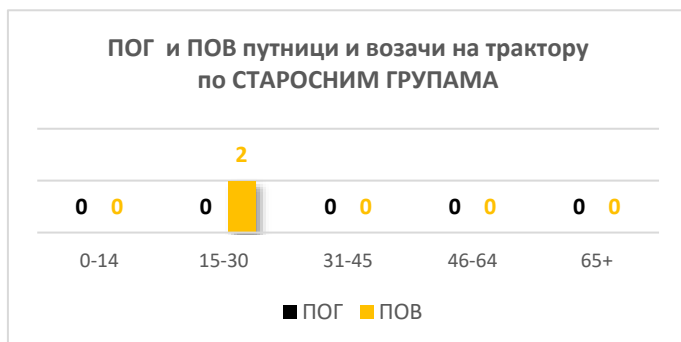
- Није било погинулих лица у ПА у СН (у Србији лица у ПА чине 46% погинулих).
- Број повређених лица у ПА је 16, што чини 73% повређених лица у СН (у Србији лица у ПА чине 62% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица у ПА највише страдају у априлу, јуну и новембру.
- У периоду од 2022. до 2024. године у СН са ПА најчешће одабране су група типова СН са пешацима, СН са једним возилом и СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2022. до 2024. године одабране групе утицајних фактора у СН са учешћем ПА су Утицај пута и путне околине, Возач - непромишљене радње и Возач - лоше психофизичко стање, непажња.

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

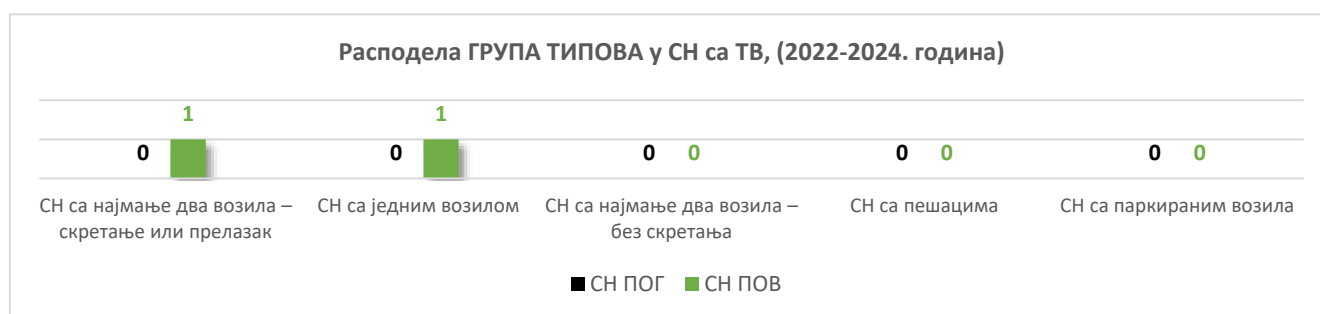
- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 9% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Настродала лица на трактору су међу лицима старости **15-30 година**.
- Настродала лица у СН са тракторима су страдала у **августу**.
- У периоду од 2022. до 2024. године није било СН са тракторима.
-

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

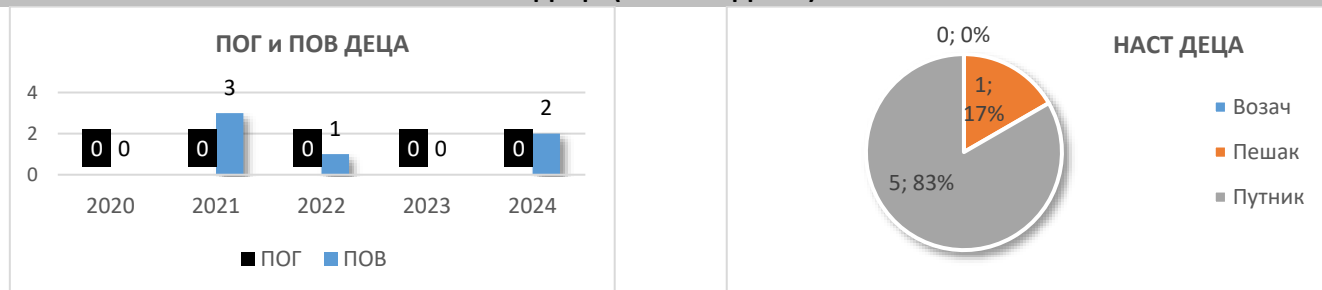

- Није било погинулих лица у СН са учешћем теретних возила у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 9% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Настрадало лице у теретном возилу је међу лицима старости **0-14 година**.
- Настрадала лица у СН са теретним возилима су настрадала у **јулу и новембру**.
- У периоду од 2022. до 2024. године код СН са теретним возилима одабране су **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак и СН са једним возилом**.
- У периоду од 2022. до 2024. године одабране групе **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила су **Возач - лоше психофизичко стање, непажња и Возач - неискуство**.

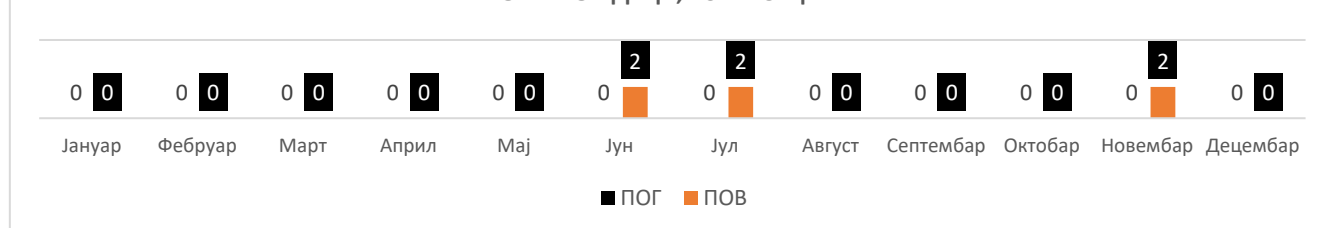

10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2020-2024. година)

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

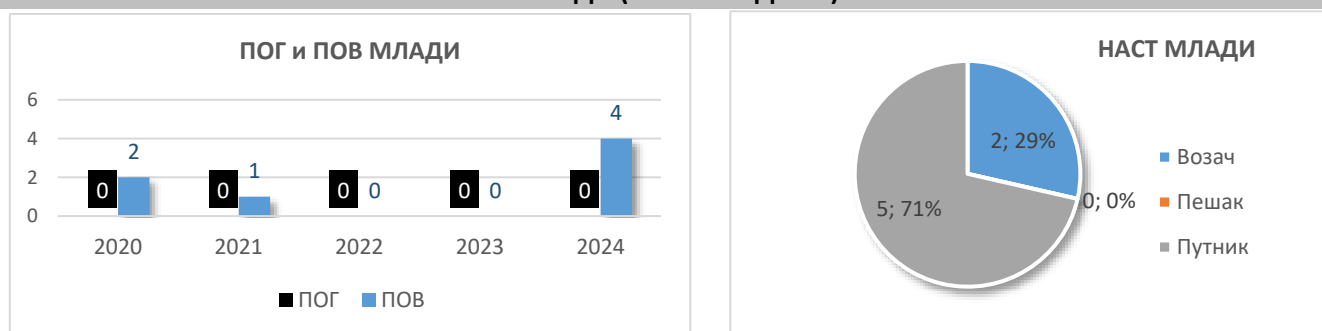

ПОГ И ПОВ ДЕЦА, по МЕСЕЦИМА

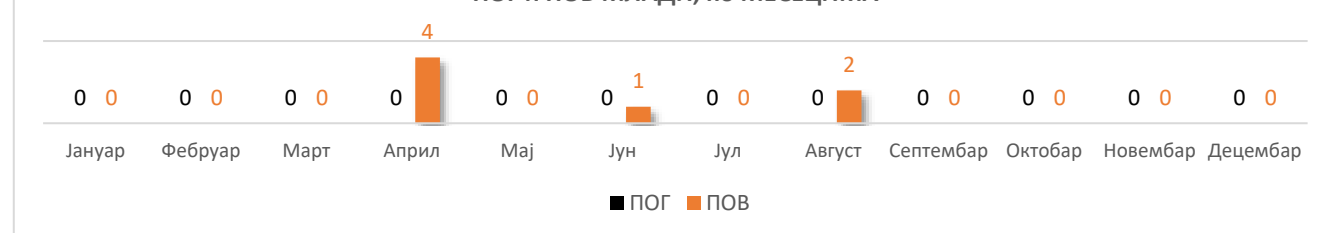

- Број повређене деце у посматраном периоду је 6, док није било погинуле деце.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине 83%, а деца пешаци 17%.
- Деца су страдала у јуну, јулу и новембру.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

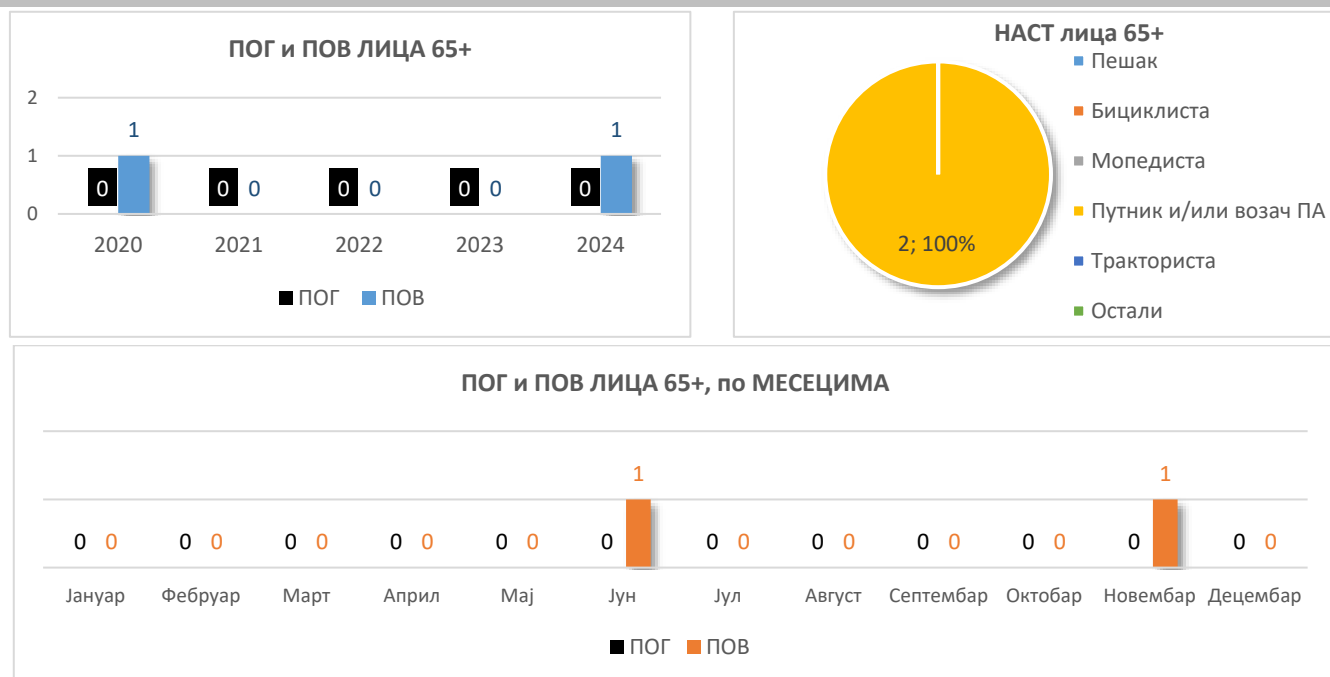

ПОГ И ПОВ МЛАДИ, по МЕСЕЦИМА

- Није било погинулих младих лица (у Србији млади чине 21% погинулих лица), док је 7 младих лица повређено, што чини 32% од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника (71%).
- Млади највише страдају у априлу.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- **Није било погинулих лица старијих од 65 година** (у Србији лица старија од 65 година чине 30% погинулих лица), док су **два старија лица повређена**, што чини **9%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 12% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама су страдала у својству **путника и/или возача ПА** (100%).
- Старији су страдали у **јуну** и **новембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2024. ГОДИНУ, за територију општине Босилеград

У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2024. години на територији општине Босилеград. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Босилеград и Републику Србију (2024)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	97,0	53	96,3	98,7	13	96,0	97,8	24	96,1
	ТВ	78,0	154	93,5	94,0	54	91,4	86,0	141	92,1
	БУС	80,0	152	93,1	100,0	1	92,7	90,0	111	92,8
Сигурносни појас	Возачи ПА	92,0	34	84,2	95,0	19	88,9	93,5	22	87,2
	Сувозачи ПА	89,3	35	81,5	91,4	24	85,3	90,4	14	83,7
	Предње седиште ПА	91,0	25	83,1	93,6	15	87,5	92,3	13	85,8
	Задње седиште ПА	0,0	152	19,3	9,0	130	22,3	4,5	146	21,3
	Возачи ТВ	72,0	32	56,0	64,0	61	60,8	68,0	38	59,2
	Сувозачи ТВ	83,3	23	50,7	60,0	73	55,3	75,6	30	53,5
	Предње седиште ТВ	76,3	12	54,3	63,1	75	58,9	70,3	26	57,3
	Возачи БУС	62,2	19	31,5	66,7	21	38,2	64,4	14	36,9
	Сувозачи БУС	8,3	77	25,0	8,3	87	29,9	8,3	104	27,9
Заштитни системи за децу	Предње седиште БУС	50,9	32	29,8	54,4	35	36,2	52,6	30	34,6
	Дечије седиште	66,7	90	67,9	100,0	1	72,9	83,3	19	71,4
	Сигурносни појас	10,0	153	42,9	30,0	115	46,8	20,0	146	46,7
Укупно – деца		44,0	128	56,1	72,0	41	61,0	58,0	92	60,0
Заштитни системи – сви у ПА		80,9	34	74,7	85,2	14	78,6	83,0	15	77,1
Заштитне кациге	Возачи мопеда	0,0	150	56,9	33,3	119	58,8	5,0	151	57,6
	Путници на мопедима	50,0	39	43,7	100,0	1	55,1	66,7	39	50,3
	Возачи и путници на мопедима	5,3	148	54,6	50,0	94	58,1	13,0	147	56,4
	Возачи мотоцикала	66,7	123	82,1	66,7	131	84,0	66,7	136	83,4
	Путници на мотоциклима	50,0	84	66,7	66,7	77	71,6	60,0	95	68,9
	Возача и путника на мотоциклима	60,0	133	79,1	66,7	129	81,7	63,6	141	80,7
	Мопедиста и мотоциклиста	16,7	153	66,2	60,0	118	70,6	29,4	151	68,8
	Бициклисти	0,0	63	5,1	0,0	56	7,7	0,0	80	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	N/A	N/A	83,2	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	83,2
	% прелазака на ОПП	35,0	151	72,0	N/A	N/A	N/A	35,0	151	72,0
	% исправних прелазака	35,0	152	76,3	N/A	N/A	N/A	35,0	152	76,3
	% исправних прелазака деце	62,0	135	77,7	N/A	N/A	N/A	62,0	135	77,7
	% прелазака без ометања	97,4	41	95,1	N/A	N/A	N/A	97,4	41	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

ПА – путнички аутомобил

БУС – аутобус

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

СРБ – Република Србија

ТВ – теретна возила

ОПП – обележени пешачки прелаз

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Некоришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је изнад републичког просека, међутим и даље спада у категорију средњих вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Вредност овог индикатора је веома ниска и спада у категорију веома ниских вредности индикатора безбедности саобраћаја.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Вредност посматраног индикатора припада категорији веома ниских вредности индикатора у којој се налази и национални просек.
- **Коришћење заштитних кацига.** Вредност посматраног индикатора припада категорији веома ниских вредности индикатора у којој се налази и национални просек.
- **Укупно понашање пешака.** Вредност посматраног индикатора је на нивоу националног просека и спада у категорију веома ниских вредности.

Са друге стране, **позитивни резултати безбедности саобраћаја** уочавају се у следећим областима:

- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је изнад републичког просека и спада у категорији високих вредности.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Босилеград, У ПЕРИОДУ ОД 2020. до 2024. ГОДИНЕ

- Догодило се **укупно 40 саобраћајних незгода**, од којих је **12 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **није било погинулих лица**, док је теже и лакше **повређено 22 лица**.
- Успостављен је стабилан опадајући тренд броја погинулих, али није успостављен код броја повређених лица.
- **Није било погинулих пешака у СН.**
- **Није било погинулих бициклиста у СН.**
- **Није било погинулих лица на моторизованим двоточкашима у СН.**
- **Није било погинулих лица у ПА у СН.**
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, није било погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, није било погинулих лица.
- У посматраном периоду **повређено је шесторо деце**, док **није било погинуле деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **путника (83%)**.
- У саобраћајним незгодама **није било погинулих младих**. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника (71%)**.
- У саобраћајним незгодама **није било погинулих лица старијих од 65 година**. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (100%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода **„СН са једним возилом“**.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **јуну**.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић

Контакт подаци

+381 11 3014 409
istrzivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведени у прегледном извештају. Подаци из Националне интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Националној интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.